

Hjælp fra en fængslet

11. dec. 2022 i Aarhus og København (LGJ)

Salmer: 60, 74v2, O Jesus, i din menighed (Kingos salme til 3. advent, se side 3), 444, 55.

Evangelium: Matthæus 11,2-10

Da Johannes i fængslet hørte om Kristi gerninger, sendte han bud med sine disciple og spurgte ham:

"Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?" Jesus svarede dem: "Gå hen og fortæl

Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske bliver rene, og døve hører, og døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige. Og salig er den, der ikke forarges på mig."

Da de var gået, begyndte Jesus at tale til folkeskarerne om Johannes: "Hvad gik I ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej, hvad gik I ud for at se? Et menneske i fornemme klæder? Se, de, der bærer fornemme klæder, findes i kongeslottene. Nej, hvad gik I ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer, også mere end en profet. Det er om ham, der står skrevet: Se, jeg sender min engel foran dig, han skal bane din vej for dig. Sandelig siger jeg jer: Blandt kvindefødte er der ikke fremstået nogen større end Johannes Døber. Men den mindste i Himmeriget er større end han.

Nåde være med jer og fred fra Gud, vor Fader, og fra Jesus Kristus, vor frelser. Amen.

Når nogen er fængslet, er de nok ikke i stand til at hjælpe andre. For det første fordi de nok selv har gjort noget forkert. De sidder i fængsel, fordi de er dømt på grund af en forbrydelse. Og da kan de ikke hjælpe andre, men har selv brug for hjælp. Og hvis nogen sidder der uskyldigt fængslet, kan vedkommende let miste håbet og blive fortvivlet og give op. Og da kan de heller ikke hjælpe andre, fordi selv er i stor nød. Men vi kender også til mennesker, som var fængslet, og som i fængslet hjalp andre, deres familie, deres venner, ja også deres fjender og bødler. Kristne, som lider forfølgelse og fængslet for troens skyld, kan give op. Men der er mange eksempler på, at de hjalp andre netop gennem deres egen lidelse og smerte.

Den fængslede i evangeliet hedder Johannes. Han er kristen. For han tror på Kristus. Gud har sendt ham til at prædike for Guds folk i hele landet: I Jerusalem, Judæa og Galilæa. Og han prædiket og henvist dem til Kristus, som han vidste kom lige efter ham. Han døbte dem, som bekendte deres synder. Og han døbte endda også Jesus, da Jesus kom. Han så duen og hørte røsten fra himlen.

Han kender Jesus personligt. Hans mor Elisabeth og Jesus mor er slægtninge. Maria havde besøgt Elisabet, mens de begge var gravide. De blev født med 6 måneders mellemrum. Måske de havde leget sammen som børn? Og været til påskefest sammen i Jerusalem?

* I ungdommen og de først år af voksenlivet levede Johannes i ørkenen. Fattig, men tryk. Lærte afsavn. Og lærte Guds ord hos Moses og profeterne. Han blev forberedt til at være Guds profet.

* Mange i Guds folk have mistet håbet om en Frelser. Men da Johannes begyndte at prædike, fik de troen på Kristus Messias tilbage. Nogle tænkte, at Johannes måske var Messias. Men han sagde: "Nej, det er ham, som kommer efter mig!"

* Johannes vidste, at hans opgave var løst, da Jesus blev døbt. Fra nu af henviste han sine disciple til Jesus. Nogle blev derfor disciple hos Jesus. Men andre kunne ikke slippe deres mester. For Johannes havde været en fantastisk læremester. Johannes forklarede dem: "Han – Jesus – skal vokse, og jeg skal blive mindre." Hold jer til Jesus. Men det var for svært for dem.

Nu var han kastet i fængsel. Ikke fordi han havde begået en forbrydelse, men fordi han havde sat selveste kong Herodes i rette. Herodes havde nemlig stjålet, stjålet sin brors hustru. Og hun var med på det. Den kendte og elskede profet skammede kongen og hans falske dronning ud. Derfor fængslede Herodes Johannes.

Hvis Johannes Døber havde ændret budskab og sagt, at ægteskabet er opløseligt, at man kan skille sig, hvis man bliver forelsket i en anden, og gifte sig med hende, da var han blevet hofprædikant. Men han var også blevet en nar, en hofnar. For Guds ord står fast. Og det gjorde Johannes også. Jesus siger om ham til folkeskarerne: "Hvad gik I ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej, hvad gik I ud for at se? Et menneske i fornemme klæder? Se, de, der bærer fornemme klæder, findes i kongeslottene. Nej, hvad gik I ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer, også mere end en profet." Det er, hvad Jesus siger om Johannes. Og ud fra Jesu vidnesbyrd i teksten skal vi forstå, hvorfor Johannes fra sit fængsel sendte sine disciple til Jesus.

Nogle prædiker i dag om menneskers tvivl, selv om ordet "tvivl" ikke nævnes i evangeliet. Det er jo underligt, at man gør tvivl til hovedsagen i teksten og endda tilskriver tvivlen til Johannes. Men hvis evangelisten Matthæus ville have os til at tænke på tvivl og svag tro, havde han nok skrevet det. Det gør han nemlig mange andre steder i sit evangelium. Her er nogle eksempler: Klæder Gud således markens græs, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor meget snarere så ikke jer, I lidettroende? (Matt 6,30) ... Men han sagde til dem: «Hvorfor er I bange, I lidettroende?» Da rejste han sig og truede ad storm og sø, og det blev helt blikstille. (Matt 8,26) ... Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde: «Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?» (Matt 14,31) ... Og da de så ham, tilbad de ham, men nogle tvivlede. Og Jesus kom hen og talte til dem og sagde: «Mig er givet al magt i himlen og på jorden. (Matt 28,17-18). Hvorfor nævner Matthæus det ikke her? Nok, fordi det ikke handler om tvivl, men om det, der står i teksten, hvor Jesus fortæller om Johannes' mod, at han står fast.

Johannes gør det, som han var kommet for: sender mennesker til Kristus. Og her er det hans disciple, som har adgang til fængslet og kunne besøge ham. Han hører om Kristi gerninger og sender disciplene hen til Jesus for at de af Jesus selv kunne høre, at han var den, som skulle komme. Læg mærke til, at han ikke siger: "Er du Kristus, eller skal jeg vente en anden?" Nej, han spørger på sine disciple vegne: "Skal vi vente en anden?" Og det var jo det, de ikke skulle. De skulle være disciple hos Jesus, lærlinge hos Jesus. Det var ham, der var Kristus, sådan som Johannes havde forkyndt det før han kom i fængslet. Og nu, da han hørte om Kristi gerninger fra fængslet, sendte han disciplene til Jesus! Da kunne de høre det hos ham selv.

Svaret til Johannes' disciple, som de skal bære tilbage til Johannes, lyder sådan: "*Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske bliver rene, og døve hører, og døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige. Og salig er den, der ikke forarges på mig.*" Når disciplene så på Johannes i fængslet, kunne de fristes til at give op. Og det kunne folkeskarene også. Det er nemlig nærliggende at tænke, at Gud ikke er med mennesker, hvis de lider ondt. Men det er lige modsat. Led Kristus ondt? Ja! *Fra da af begyndte Jesus at lade sine disciple vide, at han skulle gå op til Jerusalem og lide meget ondt af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og slås ihjel og opstå på den tredje dag. (Matt. 16:21).* **Lider kristne ondt? Ja.** Paulus opfordrer til at lide ondt med Kristus og de kristne: *Skam dig derfor ikke ved vidnesbyrdet om vor Herre eller ved mig, hans fange, men vær med til at lide ondt for evangeliet med den kraft, Gud giver. (2 Tim 1,8)*

Jesus svarer Johannes' disciple: "*Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske bliver rene, og døve hører, og døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige. Og salig er den, der ikke forarges på mig.*" Han henviste til Profeten Esajas' forudsigelse og til de undere, som viste, at Jesus er Kristus. Nogle vil måske sige, at det er et dårligt svar, fordi svaret ikke indeholder andet end det, Johannes havde hørt. Han havde jo "hørt om Kristi gerninger." I svaret fra Jesus fik jo ikke mere at vide, end han havde hørt tidligere. Sådan er det også for os kristne. Vi kommer i kirke og hører det samme evige evangelium om Jesus Kristus, og hvad han har sagt og gjort for os.

Det var Johannes tro: Den byggede på profeten Esajas løfter og på Jesus som Kristus. Og det skulle også være disciplenes tro – og vores. Johannes fik selv hjælp, når disciplene kom tilbage og bevidnede: "Nu har vi også set det og hørt det. Jesus bekræfter det, du tror. Og den glæde, de mærkede hos deres fængslede mester, må have været fantastisk for dem: Sådan overførte han troen til dem ved at de lyttede til Jesu ord.

Ligesom det så sølle ud for Johannes Døber, da han blev fængslet, sådan kan det se sølle ud for os, som stadig må indse, at vi har brug for Guds nåde og tilgivelse. Derfor siger Jesus til os: "*Salig den, der ikke forarges på mig.*" Han siger det samme til os: "Tænk ikke, at det er sølle, at du er så åndeligt fattig, at du har brug for evangeliet, men glæd dig i stedet over evangeliet!" **Evangeliet forkyndes for fattige:** For dem, som efter 5 år mærker, at de stadig har brug for syndernes forladelse og Jesu tilgivelse. For dem, som efter 10 års kristenliv mærker, at deres drømme om succes i menigheden ikke gik i opfyldelse. Og for dem, som efter 15 år kan være på nippet til at forkaste Jesus og kristendommen, fordi de menneskeligt talt ikke fik mere ud af det, end de gjorde.

Tænk på Kristus og Johannes Døber. Lad dig igen belære om, hvad Kristus måtte lide for din skyld, og hvad der er sand kristendom. Lad Kristus-tjenere servere og forkynde Guds ord for dig. Når andre påstår, at du ikke har meget at fejre som kristen, da vær med til fest i kirken og tag imod Kristi tilgivelse og kaldet til at tjene ham. Salig er den, som ikke mener, at det er for sølle at leve af Guds tilgivelse, men tror på Kristus midt i sin egen fattigdom. Amen.

Kingos salme til 3. søndag i advent.

Melodi: Jeg ved et evigt himmerig.

1. O Jesus, i din menighed, / som du har kær og ynder, /
der findes forskel stor blandt dem, / som ordet dit forkynder

2. Hvor få er de, der lader sig / i nød og fængsel drive, /
fordi med smigr og løgn de ej / din sandhed overgive.

3. Som Døberen er kun så få, / der sandhed klart udsige, /
og lader blod for sandhed gå, / vil ikke sværdet vige.

4. Som røret er de flestes sind, / i flok er de vel glade, /
men blæser op en trussels vind, / de svigte og forsage.

5. De flinke og de stærkes hud / de frygter for at røre; /
at vaske dem med lovens lud / undser de sig at gøre.

6. Dog har du, Jesus, også dem, / som sandhed har på læbe, /
som står imod al modgang slem / og ordet frejdigt præke.

7. Oplys dem med din gode Ånd, / ret at profeter være, /
og styrk dem ved din egen hånd / at tale for din ære.

8. Lad dem som gode engle stå / på sandheds rette veje, /
så de med os omsider må / din æres himmel eje.